

מ"ת 5555/02/23 - מדינת ישראל נגד מאמון אבו צאלח, מגד אבו צאלח

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 5555-02-23 מדינת ישראל נ' אבו צאלח (עציר) ואח'
בע"ח 4173-03-23 אבו צאלח נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 8959/2023

בפני כבוד השופט אוהד גורדון
המבקשת (המשיבה בהליך הבע"ח)
נגד המשיבים
1. מאמון אבו צאלח (בהליך הבע"ח)
על-ידי ב"כ עו"ד ו' דכוואר
2. מגד אבו צאלח (עציר)
על-ידי ב"כ עו"ד י' זילברברג ועו"ד א' חן ברק
מדינת ישראל
על-ידי פרקליטות מחוז ירושלים - עו"ד א' דוויק

החלטה

החלטה זו תעסוק בשני ההליכים שבכותרת. אפתח בהליך המ"ת, שענייננו בבקשה למעצרים של המשיבים עד לתום ההליכים.

רקע

1. בכתב האישום יוחסו למשיב 1 (להלן: "מאמון") עבירה של רצח (באדישות), לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"). למשיב 2 (להלן: "מג'ד") יוחסה עבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 382(א) לחוק העונשין בנסיבות של סעיף 380 לחוק העונשין.
2. כפי הנטען, ביום 5.1.23 בשעות הבוקר, התגלע ויכוח בין יונס רג'בי (להלן: "המנוח") לבין מג'ד ואחיו, על רקע של חניית רכב. במסגרת זו תקפו הצדדים אחד את השני ולאחר מכן עזבו את המקום. להלן תכונה התרחשות זו "האירוע המקדים".

בסמוך לאחר מכן ובעקבות הוויכוח, החליטו המשיבים (שהם אחים), יחד עם שניים אחרים שזהותם אינה ידועה, לתקוף את המנוח. לצורך זה, הצטייד מאמון במברג או בכלי תקיפה אחר שטיבו אינו ידוע (להלן: "כלי התקיפה"). בסביבות השעה 12:00 באותו היום, נסע המנוח יחד עם חותנתו היפא רג'בי וגיסו יחיא רג'בי (שיכנון להלן בשמותיהם הפרטיים) ברחובות מחנה הפליטים שועפאט בירושלים. המנוח ישב במושב ליד הנהג. המשיבים והאחרים הגיעו סמוך לרכב, כשהמשיבים רכובים על שני אופנועים והאחרים רעולי פנים. המשיבים והאחרים חסמו את דרכו של הרכב, ניגשו אל המנוח, פתחו את הדלת והחלו למשוך אותו החוצה, תוך שהמנוח נאבק בהם.

בזמן שמג'ד ואחד מהאחרים משכו את המנוח אל מחוץ לרכב, תקף מאמון את המנוח באמצעות כלי התקיפה, כיוון את המכה לראש המנוח והכה בעוצמה ברקתו הימנית.

במקביל, המנוח, היפא ויחיא ניסו למנוע את התקיפה. עקב כך, שלף אחד התוקפים אקדח וירה מספר יריות באוויר. בהמשך ירה לכיוון רגליהם של היפא ויחיא. מיד לאחר מכן ברחו המשיבים והאחרים מהמקום. כתוצאה מתקיפתו, נגרמו למנוח דימום מוחי ובצקת מוחית. הוא הגיע לבית החולים במצב של מוות מוחי, וביום 8.1.23 נפטר.

ראיות לכאורה

המחלוקת

3. היות שהמבקשת מבססת את האישום בראש ובראשונה על עדותו של יחיא, עיקר טענות ההגנה כנגד קיומן של ראיות לכאורה עסקו במהימנותו. דובר בשלל טענות שהוצגו בכתב ובעל פה, וזה עיקרן:

ההגנה מטעמו של מאמון טענה שיחיא כלל לא היה ברכב, אלא אחיו ששמו עבד אלהאדי רג'בי (להלן: "עבד") שהוא כבן 16-17. טענה זו מבוססת על אמירות מהליך "עטווה" שנערך, שהוצגו ויידונו בהמשך, ועל הפניה להודעתו של מר אסמאעיל טוויל מיום 10.1.23. לטענת ההגנה, מאמירות אלה עולה כי מי שנכח במעמד התקיפה הוא "ילד". הדבר, לטענת ההגנה, לא הולם את יחיא אלא את עבד, בשל גילו. נטען שעבד החליף את הטלפון שלו כעולה מחקירתו ומסר "אליבי" שקרי לפיו עבד בקצביה, כי לפי פירוט השיחות של הטלפון של יחיא ניהל שיחות עמו מספר דקות לאחר הרצח, וכי לפי אותו פירוט נוהלו שיחות בין יחיא להיפא (שהיא אמו), דבר המעיד שלא שהה איתה ברכב.

עוד נטען, שיחיא מסר בחקירתו הראשונה גרסה "מזכה", לפיה ארבעת התוקפים היו רעולי פנים, ורק בהמשך שינה טעמו וטען שהמשיבים היו גלויי פנים. נטען שיחיא זיהה מעורב נוסף בשם דיא הגם שהיה רעול פנים, לפערים בתיאוריו את האירוע (ראו פירוט בפסקה 17 לעיקרי הטיעון של מאמון), כי השתמש בפועל "דקר" הגם שהמנוח לא נדקר אלא הוכה, וכי אין לקבל אמירות שלגישת התביעה הן "רס גסטה" של יחיא, משנמסרו בשלב מאוחר ובידי עדים שהם בני משפחתו ונוכח פערים נטענים בדבריהם (שם, פסקאות 26-29). עוד נטען כי אין לקבל "הודיית חוץ" של מאמון בפני אדם בשם אנס רג'בי (להלן: "אנס"), בשים לב לתוכנה שאין בו הודיה או ראשית הודיה ובשים לב לפער בין טענת אנס, שמסר בישיבת ה"עטווה" שמאמון הודה בפניו, להעדרה של אמירה כזו בתמליל הישיבה.

בנוסף נטען שהיפא לא הפלילה בחקירתה הראשונה את המשיבים, שעדותה הוטתה בידי החוקרים, שהחליפה את הטלפון הנייד שלה דבר המעיד על מהלכי תיאום ושיבוש, ושקיימים פערים בינה לבין יחיא בשאלה היכן יחיא עלה לרכב בו נסעה, ובשאלה היכן ישב יחיא ברכב. עוד נטען, שבחקירה מיום 8.1.23 מסרה שיחיא אמר לתוקפים שהוא מזהה אותם למרות היותם רעולי פנים, וזאת בניגוד לטענתו של יחיא כי המשיבים היו גלויי פנים, ושאף היא התייחסה ל"דקירות" של המנוח.

נטען גם למחדלים, כהימנעות מבירור כלל שיחות הטלפון שניהל יחיא סמוך לאחר האירוע, הימנעות מבדיקת מצלמות בקופת החולים אליה לטענת יחיא נלקח המנוח (וטענה לפיה רופאה שנחקרה אמרה שהבחורים שהביאו את המנוח לא ידעו לנקוב בפרטיו).

בא כוחו של מג'ד טען דברים דומים והוסיף, כי יחיא לא נקב בשמו של מג'ד בהודעתו הראשונה ובהודעה מיום 29.1.23 הסביר זאת ב"לחץ" - הגם שלפי התביעה נקב בשם האמור כבר בפני אחרים. עוד נטען כי לא ברורות נסיבות הגעתו של יחיא למשטרה למסירת הודעה שניה ביום האירוע, כי באותה הודעה הפליל את המשיבים אך כשל לזהות את מג'ד ואת דיא בתמונות, ושקיימים פערים בדבריו בנוגע לכלי התקיפה. נטען גם שהיפא הפגינה חוסר בטחון בזהות התוקפים ובנוגע לכלי התקיפה, כי היא שיצרה את הסכסוך שכן ביצעה את החניה באירוע המקדים,

וכי עדי התביעה תיאמו ביניהם גרסאות.

4. המבקשת הצביעה, בתגובה, על מתווה הראיות כפי שיוצג בהמשך, וטענה כי התזה לפיה עבד ולא יחיא נכח ברכב בעת התקיפה היא ספקולציה המבוססת על עדות שמיעה, שהופרכה בהשלמת חקירה ובראיות נוספות. המבקשת הסכימה ש"לא ניתן לקבוע דבר (לחיוב או לשלילה) על בסיס הזיהויים של היפא...". אך טענה שזיהוי המשיבים נסמך על דברי יחיא. כן נטען, כי די בהסבריו לאי-הנקיבה בשמו של מג'ד בחקירתו הראשונה, ובתמיכה לגרסתו שתוצג בהמשך וכוללת אמרות "רס גסטה", הודאת חוץ של מאמון בפני אנס רג'בי ואת הימלטות המשיבים לאחר האירוע.

דין

תשתית הראיות

5. הדיון בשלב המעצר בקיומן של ראיות לכאורה עוסק באמדת הכוח ההוכחתי הפוטנציאלי, האצור בחומר החקירה. הטעם לכך הובהר בהלכת זאדה (בש"פ 8087/95 **זאדה נ' מדינת ישראל** (15.4.96)), כנובע מאופיו המיוחד של הליך המעצר עד לתום ההליכים. מחד, ההליך אינו עוסק בהוכחת אשמת הנאשם מעל לספק סביר אלא בהשגה של תכליות המעצר. ומאידך, "אין זה ראוי לעצור נאשם אלא אם כן קיים סיכוי סביר שהראיות הקיימות נגדו, לאחר שיעברו את כור ההיתוך של ההליך הפלילי, יש בכוחן להוכיח את אשמתו" (שם, פסקה 12).

המדובר אפוא בהערכה של הסיכוי, כי הראיות הגולמיות יהפכו, בהליך העיקרי, לראיות המובילות להרשעה. מטעם זה, היות שבהליך המעצר לא נשמעות עדויות ונערכות חקירות נגדיות, גובש הכלל המוכר לפיו בשלב זה לא תיבחן מהימנות עדי התביעה, אלא בהינתן סתירות מהותיות הגלויות על פני הדברים (למשל בש"פ 6523/15 **מדאח נ' מדינת ישראל** (12.10.15)).

6. יישום קווים מנחים אלה בבחינת תיק החקירה שלפני מעלה, כי קיימות ראיות לכאורה לעבירות המיוחסות למשיבים. זאת, הגם שבנוגע למג'ד נגרע נתח מסוים ומדוד ממשקלן, מטעם שיוצג בהמשך.

בהנמקת מסקנה זו, והיות שהמחלוקת התמקדה בכך, תעסוק הסקירה בשאלת הראיות הנוגעות לזהות מבצעי התקיפה שהובילה למות המנוח. בהעדר מחלוקת בנושא, לא אדון בהתאמת העבירות המיוחסות למשיבים לעובדות הנטענות.

7. לעניין זיהוי התוקפים, מבוססות הראיות בראש ובראשונה על דבריו של יחיא, שתיאר את התקיפה בארבע חקירות וטען כי דובר בארבעה תוקפים, שאת פעולותיהם תיאר. גרסתו המהותית היא כי שניים מהם היו רעולי פנים ושניים, הם המשיבים, היו גלויי פנים וכך זיהה אותם.

העיון בהודעותיו של יחיא מעלה מסירתו של תיאור מפורט מאוד של ההתרחשות, בהבהרה כי חזה בה מטווח קצר ואף היה מעורב בה (למשל משום אחד התוקפים ירה בין רגליו). יחיא סיפר גם כיצד התוקפים ובהם מג'ד משכו את המנוח בניסיון להוציאו מהרכב, ובד-בבד מאמון תקף אותו במכה לראשו בידו הימנית, באמצעות כלי התקיפה שאחז. גם יתר רכיבי תיאוריו של יחיא את ההתרחשות הולמים את הנטען בכתב האישום. ראו הודעה ראשונה מיום 5.1.23 שעה 15:38 בש' 24 (לגבי מאמון), הודעה שניה מאותו יום בשעה 20:25, למשל בש' 178, הודעה שלישית מיום 23.1.23, למשל בש' 31, והודעה רביעית מיום 29.1.23 ש' 34.

8. דבריו של יחיא נתמכים בעדויותיהם של שלושה עדים וכן שוטר, עמם שוחח יחיא סמוך מאוד לאחר המקרה,

וסיפר להם על התקיפה תוך נקיבה בשמותיהם של המשיבים כתוקפים ותיאור מעשיהם. הדברים עשויים לשמש כראייה קבילה בהליך העיקרי, בהתאם להוראות סעיף 9 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971, ולצורך תמיכה בדברי יחיא בדבר זיהוי המשיבים כתוקפים:

9. כך אנס רג'בי, שהעיד כי המשיב שוחח עמו בטלפון סמוך לאחר התקיפה, ומסר לו על ארבעה תוקפים ובהם המשיבים ושני רעולי פנים (הודעתו מיום 24.1.23 ש' 33, והודעתו השלישית של יחיא בש' 15-21). טענות ההגנה כנגד אמינותו של אנס, לרבות בשים לב להיותו בן משפחת המנוח, לעיתוי מסירת הודעתו ולסימני שאלה כגון טענתו ששמע מיחיא כי התוקפים לקחו מהרכב רובה צעצוע, לא הולמות שלב זה. מה עוד, שהראיות בנושא כוללות לא רק אמירות אלא גם את פלטי השיחות של יחיא ושל אנס, המצביעים על ניסיונות חיג של יחיא לאנס בשעה 12:02 - סמוך לאחר התקיפה (שהצדדים מסכימים כי התרחשה בשעה 12:00 או סמוך לה), וחזרה של אנס ליחיא בשעה 12:07-12:08, לשתי שיחות רצופות וכעבור מספר דקות לשיחה נוספת. הדבר תומך באמירותיו של אנס.

10. גם רמזי רג'בי מסר כיצד יחיא התקשר אליו סמוך לאחר המקרה פעמים רבות, וכשהצליח לשוחח עמו מסר לו שהמשיבים תקפו יחד עם שניים נוספים "אשר היו עם מסיכה שחורה על הפנים ונשק" (הודעה מיום 27.1.23 ש' 15). דברים דומים מסר נסרי רג'בי (הודעה מיום 28.1.23, ש' 18). גם כאן אין להידרש לטענות לפערים בדברי העדים ולזהותם כבני משפחה של המנוח. מה עוד, שבהתאמה לאותן עדויות, פלט השיחות של יחיא מראה ניסיון התקשרות למספרו של רמזי סמוך לאחר האירוע, בשעה 12:04, ניסיונות התקשרות הדדיים ביניהם בהמשך, ושיחה של למעלה מדקה בשעה 12:21 וכן בהמשך. הפלט מציג גם התקשרות לנסרי ושיחה עמו בשעה 12:06.

11. העדים הרלבנטיים אינם רק בני משפחת המנוח. שכן, השוטר טליע גאנם ציין, בדו"ח פעולה מיום 5.1.23, כי קיבל דיווח על האירוע, שמע מרעיית המנוח שיחיא היה במקום וטלפן אליו, ואז שמע מיחיא תיאור של האירוע, המקביל לזה שנמסר לעדים הנזכרים לעיל, לרבות נקיבה בשמות שני המשיבים, היותם גלויי פנים ויחוס הפגיעה במנוח למאמון. בהינתן שעל דו"ח הפעולה מצוינת שעת תחילה של כחצי שעה לאחר התקיפה, המדובר באמירה נוספת של יחיא שנמסרה בסמוך לה. עיתוי כתיבת הדו"ח, כאמור ביום האירוע, מחליש גם את טענות ההגנה בדבר עיתוי מסירת הודעותיהם של רמזי, נסרי ואנס (שנראה כי נבע מן המועד בו החלו החוקרים לברר את זהות האנשים ששוחחו עם יחיא לפי פלט השיחות שלו).

12. אלמנט משמעותי נוסף הינו "אמרת חוץ" של מאמון, שעשויה להתקבל בהתאם לסעיף 11 לפקודת הראיות ולשמש כהודיה. העד אנס הנזכר לעיל מסר בחקירותיו, כי לאחר השיחה עם יחיא הוא טלפן למאמון, והאחרון הודה בפניו כי "הרביץ" למנוח "ואלוהים יעזור" (ש' 67 להודעתו מיום 24.1.23, ש' 5 להודעה מיום 26.1.23). גם כאן, שאלת אמינות הדברים תיבחן בהמשך, כשעל פני הדברים מדובר בעד שאמנם הוא בן משפחת המנוח, אך גם העיד על עצמו כחברו של מאמון (הודעתו מיום 24.1.23, ש' 107) ומסר שהמשיבים "חברה טובים אין להם בעיות ולא סכסוכים במחנה. חברה טובים בחיים לא רבו עם אף אחד זאת הבעיה הראשונה שלהם" (שם, ש' 83). בנוסף, עדותו נתמכת במחקר התקשורת שהראה כאמור את שיחותיו עם יחיא, ובתווך שיחה בין אנס למאמון, אותה יזם אנס (ראו ניתוח במזכרו של ינון גבאי מיום 26.1.23).

13. ראיות התביעה נתמכות גם בקיומו של האירוע המקדים, לגביו לא הוצגה מחלוקת, ואשר עשוי לבסס מניע למשיבים לבצע את המעשים, בשל השתייכותם למשפחה עמה התגלע הסכסוך (ראו למשל הודעת יחיא מיום 5.1.23 ש' 2, הודעת היפא מאותו מועד ש' 16). כך בדגש על מג'ד, שנטל חלק באירוע המקדים ואף נפגע בו, כפי שיוצג בהמשך.

14. לבסוף, התנהלות המשיבים עשויה לתמוך בראיות כנגדם. לאחר האירוע והגם שידעו שהמשטרה מחפשת אחריהם, הם נמנעו מלהתייצב לחקירה, ועשו כן יחד רק בחלוף זמן. המדובר בהתנהגות מפלילה שעשויה להעיד על תחושת אשם. הטענה כי הסתתרו בשל חשש ממשפחת המנוח (למשל בהודעת אביהם מרואן אבו צאלח מיום 22.1.23 ש' 84, או בהודעת מג'ד מיום 16.1.23 ש' 152-150) היא מסוג ההסברים, שיש להותיר את שקילתם להליך העיקרי.
15. גם העובדה שבחקירותיהם, לאחר חקירה ראשונה בה טענו לאליבי (הודעת מג'ד מיום 16.1.23, הודעת מאמון מאותו מועד), בחרו המשיבים לשמור על זכות השתיקה ולא למסור הסברים לאלמנטים מפלילים שהוצגו בפניהם (הודעות מג'ד מהימים 20.1.23, 23.1.23, 26.1.23 ו-27.1.23, הודעות מאמון מהימים 23.1.23, 26.1.23 ו-28.1.23), תומכת בראיות כנגד המשיבים.
16. ולבסוף, האליבי שהציגו אינו שלם: מאמון טען ששהה בחנותו יחד עם עד בשם מוסטפא ביאע, שאישר זאת (הודעת מאמון מיום 16.1.23, עמ' 5). אבי המשיבים מרואן טען שמג'ד היה בביתו של האב ומאמון שהה בחנותו, וכי בני המשפחה לא עזבו את הבית כל אותו יום (הודעה מיום 22.1.23 ש' 28 וש' 60). מג'ד טען שהיה עם אביו בבית סבו (הודעה מיום 16.1.23 עמ' 5-6), ואילו בן משפחתם ששמו אחמד אבו צאלח טען אחרת: שבזמן התקיפה שהו שני המשיבים בביתו (הודעה מיום 22.1.23 עמ' 3).
17. המדובר אפוא בראיות מגובשות, המקימות ראיות לכאורה לגבי שני המשיבים. כך, גם אם לא עלה בידי היחידה החוקרת, למרות מאמצים שעקבותיהם ניכרות בתיק החקירה, וקשיי החקירה במחנה הפליטים, להציג ראיות ישירות נוספות למעורבות המשיבים במעשה.

טענות ההגנה במישור הראיות לכאורה

18. בחנתי את טענות ההגנה, שעיקרן נועד לתקוף את אמינותו של יחיא. חלק ניכר מהן לא עוסק בסוגיות שבמהות, ונוכח כללי הבחינה שתוארו לעיל אין זו העת להידרש להן.
- בכלל זה, הטענות לפערים בתיאור מיקום ישיבת יחיא ברכב טרם התקיפה לא מעלות פערים משמעותיים (ראו הודעתו הראשונה של יחיא בש' 20, הודעתו השניה בש' 22, הודעת היפא מיום 8.1.23 ש' 100). כך גם שאלת תיאורו את כלי התקיפה וכי נודע לו מפי השוטרים שדובר במברג (הודעתו הראשונה בש' 26, הודעתו השניה בש' 100-106 - וראו, כי תיאורו בדבר השימוש בכלי ואופן הפגיעה הולמים את האמור במסמכים הרפואיים בדבר מיקום וטיב החבלה).
- בדומה, השימוש שיחיא והיפא עשו בפועל "דקר" להבדיל מ"היכה" אינו מהותי, בהתחשב בטיב הפגיעה - ראו הודעת הרופא איימן סלמאן, שמסר שלמנוח היה "חור בראש מצד ימין ומעל אוזן ימין" והרופא מחמד צלאח אלדין שמסר ש"הוא הותקף במשהו חד, אבל לא נכנס לבפנים, נהיה שבר בראש"- דברים, שעשויים להתיישב עם אמירת עד ראיה לאירוע דינמי ומטלטל אודות "דקירה".
- עוד לא מצאתי פערים שבמהות בבחינת הטענות, בשאלה מתי יחיא נאסף לרכב טרם התקיפה (ראו הודעתו השניה בש' 13, הודעתו הרביעית בש' 25, הודעת היפא מיום 8.1.23 ש' 18), או בשאלת הבאת המנוח לקופת החולים (הודעתו השניה, ש' 192, והודעת הרופאה אסמאא טאהה שהתייחסה לריבוי מלווים ואין בה לסתור את גרסת יחיא). בדומה, איני סבור כי העדר הסבר מדוע יחיא התייצב למסירת ההודעה השניה ביום התקיפה הולם שלב זה.
- בחנתי גם את הטענה בשאלה מדוע, כשהוצגה ליחיא תמונת מג'ד, השיב "זה נראה לי מג'ד". בהינתן שדובר בתמונה משנת 2007, זו אינה אמירה משמעותית (הודעתו השניה של יחיא, בש' 85, והשוו את התמונה אליה

התייחס לתמונה עדכנית של מג'ד - מסמך שסומן בתיק החקירה באותיות ע"ט).

19. תשובותיו של יחיא וכלל הראיות בסוגיות אלה הן מסוג האלמנטים, שניתן יהיה לבררן עמו בעדותו, ולא די בהן לצורך הסקנת מסקנה בשלב זה של ההליך, הגורעת ממהימנותו. מה עוד, שקיימות אינדיקציות שעשויות להתיישב עם מהימנות והעדר נטייה להפליל בכזב את בני משפחת המשיבים. כך למשל הימנעותו מלזהות את בן משפחתם דיא בתמונה (הודעה שניה, ש' 90). בדומה, הגם שמג'ד הוא אשר היה מעורב באירוע המקדים אל מול יחיא ואף נפגע בו (כעולה למשל מהודעת אחיו אחמד מיום 18.1.23), יחיא לא ייחס לו את עיקר האלימות ואת הפגיעה הקטלנית במנוח, מה שעשוי היה לעשות במקרה של הפללת-שווא. אציין גם את ההיכרות עם מאמון עליה מסר, התומכת בזיהוי את האחרון (הודעתו השלישית, בש' 9).

20. ההגנה הראתה גם, שמהקלטת חקירתו הראשונה של יחיא עולה כי טען ראשית שארבעת התוקפים היו רעולי פנים. בתמליל החקירה תועדה אמירה כזו (ש' 36) וההגנה טענה לאמירה זהה נוספת בסמוך, שהמבקשת לא חלקה עליה.

שקלתי זאת, אך משדובר באמירות בתחילת החקירה, מהן חזר יחיא מיד והבהיר שהמשיבים היו גלויי פנים (שם, ש' 41), וכן משגרסתו המרכזית מתיישבת עם אמירותיו סמוך לאירוע בפני העדים והשוטר הנזכרים לעיל ועם יתר הראיות שהוצגו לעיל, איני סבור שיש בנקודה זו להצדיק גריעה מאמינותו של יחיא בשלב הראיות-לכאורה.

21. בנוסף, מחדלי החקירה להם טענה ההגנה אינם מטיב ובעצמה, המצדיקים להידרש לטענות בדבר מחדלים אלה בשלב המעצר, כאלמנטים המחלישים מן הראיות לכאורה (בש"פ 4698/20 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 16.8.20)). למשל, הטענות בדבר הברורים שנגעו לאנשים, עמם שוחח יחיא מיד לאחר האירוע, לא עולות בקנה אחד עם העדים שאותרו בנושא כמפורט לעיל, ועם המאמץ המתועד בתיק החקירה לאתר בעלי מספרי טלפון נוספים שהופיעו בפלט השיחות.

22. עוד לא מצאתי בטיעוני ההגנה אודות גרסתה של היפא בסיס, לגריעה מעצמת הראיות לכאורה. לעמדת המבקשת, לפיה אין להיסמך על דבריה של היפא משהפינה בלבול וחוסר ביטחון בזהות התוקפים, יש אחיזה ברושם העולה מקריאת חקירתה של היפא, שהשמיעה שמות שונים (ומשתנים) ואישרה שאינה יודעת מה ביצע כל אחד מהמעורבים (להמחשה: הודעה מיום 5.1.23 ש' 41, וכן הודעה מיום 8.1.23). איני מוצא כי דבריה מכילים אמירה פוזיטיבית עקבית וברורה, שתצביע על תוקף אחר כמי שפגע במנוח, או תנקה מאשם את המשיבים. לכן, איני סבור שיש בדבריה להשפיע, ברמת הראיות לכאורה, על הערכת ראיות התביעה בדגש על עדותו של יחיא, הגם שמדובר בבנה.

23. לבסוף, בהקשר זה, אדון בטענת ההגנה אשר הפנתה לאמירת היפא, לפיה בזמן אמת שמעה את יחיא אומר לתוקפים "אני מכיר אותכם גם אם אתם רעולי פנים" (הודעתה מיום 8.1.23 ש' 102). נטען, שהדבר משמיע כי כל התוקפים היו רעולי פנים, בניגוד לגרסת יחיא. אלא, שבאותה הודעה טענה היפא שרק אחד מהתוקפים היה רעול פנים, ותשובתה המצוטטת לעיל הוצגה אל מול שאלת חוקר שעסקה בכך (שם, ש' 101). המדובר אפוא באלמנט שהוצא מהקשרו, ושאינו בו להחליש את ראיות התביעה ברמה הלכאורית.

טענת "הילד"

24. מכאן לטענת ההגנה, לפיה יחיא לא נכח בהתרחשות מושא האישום אלא שהה במיקום סמוך. מי שנכח במקום, לגישת ההגנה, הוא אחיו, עבד אלהאדי. הטענה נסמכת על התייחסות ל"ילד" באמירות מהליך "עטווה"

- שנערך, בפרט של מחמוד רג'בי שדיבר בהליך זה "מטעם" משפחת המנוח. אמירות אלה פורטו בעיקרי הטיעון מטעמו של מאמון, וראו גם את תמלילי ה"עטווה" שערך רס"מ חסן שרף המצויים בחומר החקירה.
- בנוסף, בהודעתו של מר אסמאעיל טוויל מיום 10.1.23 הוא סיפר כי במקום "נראה לי היה ילד או ילדה קטנה לא זוכר". על רקע זה הוצע, כי עבד שהוא כבן 17 הוא שנכח במקום, ולא יחיא שהוא כבן 22.
25. בחינת הראיות מעלה, כי זו טענה רחוקה עד מאוד. מחמוד רג'בי נחקר בנושא והסביר, שבמונח "ילד" התכוון למנוח, וכי השתמש במונח "כי אמרתי במהלך העטווה הילדים של שרחה אז גם אמרתי ילד לגבי יונס" (הודעה מיום 10.3.23 ש' 27).
- הסברו נתמך בתמלילי העטווה אשר בתיק החקירה. הם מציגים התייחסות לבני משפחת הצדדים שאינם ראשי המשפחה, כ"ילדים" הגם שמדובר בבחורים בוגרים, לרבות המשיבים: כך אמירה כי לאחר האירוע המקדים "אבא של הילדים אמר למנוח שהיו נעשה את הסולחה... ואחרי זה מגיעים הילדים של מרואן ותוקפים את הרכב...", וכן "אני אתן לך עטווה עבור משפחת שרחה חוץ מממרואן והילדים שלו...".
- בנוסף, בתמליל ה"עטווה" הנושא את התאריך יום 8.1.23 קיימת התייחסות ישירה ליחיא, באמירה "כרגע הילד לא ניתן לטפל בו בכלל מצבו קשה ואלוהים יעזור לו...".
- אלה לא מאפשרים לקבל, כי השימוש במינוח "ילד" כיוון לעבד דווקא.
26. אשר למר טוויל, המדובר בעד ראיה שהגיע למקום סמוך לאחר ההתרחשות, מסר דברים עמומים כמצוטט לעיל והוסיף כי במקום "היו הרבה אנשים אני לא יכול להצביע על מישהו ספציפי... כל החנויות היו פתוחים" (כך במקור). אין בדבריו לתמוך בטיעון הנדון כאן של ההגנה.
27. התזה המוצגת לעיל מוסיפה ונחלשת נוכח דבריו של עד ראיה אחר, בשם מוחמד שושה, שיצא לרחוב בו ארעה התקיפה לאחר ששמע יריות, סיפר כי במקום "היה יחיא רג'בי וחמתו של יונס" (ש' 44 להודעתו), שוחח עם יחיא ושמע ממנו שהמנוח נפגע בראשו, ראה כיצד המנוח הובא לקופת החולים בידי יחיא (ש' 66), וכן טלפן לאנס ואמר לו שהמנוח נדקר (ש' 96). אמינותו של העד נתמכת בכך שנשאל, האם שמע מיחיא מיהם הפוגעים, והשיב בשלילה (ש' 102). היא נתמכת גם במחקרי התקשורת, המעידים על השיחה שביצע עם אנס (ראו ניתוח במזכר ינון גבאי מיום 26.1.23). המדובר בעד שממקם את יחיא במקום ההתרחשות, בניגוד לטענה האמורה.
28. כך עושה גם פירוט השיחות של יחיא: הוצגו בו מספר שיחות להיפא בשעות 11:36-11:54, עת המתין לאיסוף על ידה. הפירוט לא מציג שיחות עמה בזמן התקיפה (כאמור, סביב 12:00) או בסמוך לה, אלא בחלוף למעלה ממחצית השעה. הדבר תומך בהיותו של יחיא עם היפא ברכב בזמן התקיפה, ופרידתם בהמשך כשהיפא נסעה עם המנוח לבית החולים.
- גם העובדה ששיחתו של יחיא עם עבד בוצעה בשעה 12:09, לאחר ששוחח עם חלק מהעדים הנזכרים לעיל להם סיפר על זהות התוקפים, מרחיקה את התזה האמורה לפיה יחיא "תאם" מול עבד כי "יתחלפו" ואז החל למסור גרסת כזב תואמת בפני אחרים.
29. ניסיונות ההגנה להפריך את טענת עבד, שנחקר וטען כי ביום האירוע שהה בעבודה (הודעה מיום 29.1.23 ש' 11), באמירות לפיהן בא כוחו של מאמון שוחח עם מאן-דהוא ושמע ממנו דברים בנושא, לא יכולים להתקבל. מדובר בטענות מפי השמועה.

בנוסף, נוכח מסקנותיי בדבר היתכנותה וטיבה של טענת ההגנה הנוגעת לעבד, איני סבור כי הימנעות היחידה

החוקרת מלבדוק את טענתו (של עבד) למיקום בו שהה היא בגדר מחדל, שיש להידרש לו בשלב זה. עוד בנוסף, הימצאות טביעת אצבע של עבד על הרכב בו נסע המנוח אינה מעלה או מורידה, משמדובר בבן המשפחה.

לבסוף, ההגנה הוסיפה וטענה שעבד הסתיר את מספר הטלפון שלו, אך הטענה לא יכולה להתקבל. דובר בהודעה קצרה שנגבתה ממנו, במהלכה מסר מספר טלפון מסוים, נשאל אם היה לו עוד טלפון והשיב בחיוב תוך שמסר כי איבד אותו, לא זכר את המספר "הישן" אלא את ארבע הספרות הראשונות (ש' 25-31), וכשהוצגה לו שאלה בנושא ועמה מספר הטלפון "הישן", אישר כי זהו המספר - שאכן מתחיל בארבע הספרות בהן נקב קודם לכן (ש' 51). עוד קודם לכן סיפר כי ביום האירוע התקשר ליחיא, כך שלא ניסה להסתיר את הקשר ביניהם.

30. כל אלה מחייבים לאפיין את טענת ההגנה הנדונה כאן כספקולטיבית.

על פני הדברים, ספק אם היא הולמת את ההיגיון הבריאי: שכן, אם מטרת משפחת רג'בי הייתה להפליל בכזב את המשיבים על רקע האירוע המקדים, קשה לראות מדוע יעשו זאת בדרך של "החלפת" העד האמיתי שהיה במקום (לשיטת ההגנה - עבד) באדם אחר (יחיא). יצוין גם פרק הזמן הקצר שעמד לרשות יחיא, עבד, והיפא לבצע את "המהלך" הנטען, שכן היפא לא נשארה בזירה או בקופת החולים הסמוכה עם יחיא, אלא התלוותה למנוח לבית החולים, ובסמוך נחקרה ומסרה שיחיא היה עמה באירוע, כשעוד קודם לכן מסר זאת יחיא לשורת אדם ובהם שוטר. לעיל נדונו אלמנטים נוספים המפריכים את התזה האמורה, לרבות ההימנעות מטענה כי מג'ד הוא שגרם למות המנוח.

31. כל אלה מחייבים לדחות את טענת "הילד" כגורעת מן הראיות לכאורה.

מג'ד

32. קיימות אפוא ראיות לכאורה לעבירות המיוחסות למשיבים. עם זאת, אני סבור כי האלמנט הבא ראוי לשקילה בעניינו של מג'ד:

33. בהודעתו הראשונה של יחיא, לצד הנקיבה בשמו של מאמון כתוקף גלוי פנים שהכה במנוח, טען יחיא כי אינו יודע כיצד קוראים לתוקף גלוי הפנים השני (שם, ש' 16). רק בהמשך אותו יום, בהודעתו השנייה, שינה טעמו וטען לראשונה כי התוקפים כללו את שני המשיבים וכן את בן משפחתם דיא. לגבי האחרון טען יחיא שהיה רעול פנים אך כי זיהה אותו לפי מבנה גוף, עיניו ומראה מחצית מפניו (הודעה שניה, ש' 65), אך בהודעתו הרביעית אמר שאינו בטוח כי דיא נכח במקום שכן "היו שם שני אנשים רעולים" (ש' 5).

34. הימנעותו של יחיא בהודעתו הראשונה מנקיבה בשמו של מג'ד כמשתתף בתקיפה, תוך טענה פוזיטיבית שאינו מכיר את שמו של התוקף הנוסף גלוי הפנים, תועדה גם בתמליל חקירתו. לעיל עמדתי על כך, שהערכת הראיות-לכאורה עוסקת בהערכת סיכויי ההרשעה, ובהיבט זה אני סבור כי ההימנעות האמורה עשויה להקשות על התביעה.

אמנם, יחיא נשאל בנושא, והסביר זאת בהודעתו הרביעית בכך שהיה בלחץ מן האירוע (ש' 7-9). לכן, בהינתן דבריהם של השוטר גאנב וכן אנס, רמזי ונסרי רג'בי, כי שמעו מיחיא על מעורבותו של מג'ד סמוך לאחר המקרה, יותר הראיות שנדונו לעיל כולל הימלטותו של מג'ד ושתיקתו בחקירות, אין לומר כי האלמנט הנזכר לעיל שולל את הראיות כנגדו. עוד אני סבור כי הוא מחלישן בצורה דרמטית.

ועם זאת, מנגד ניתן לתהות מדוע, לאחר שסיפר לארבעת העדים שנדונו לעיל כי מג'ד היה מעורב באירוע, נמנע

יחיא דווקא בחקירת המשטרה מלנקוב בשמו של מג'ד ואף טען שלא הכיר את שמו של התוקף השני גלוי-הפנים. הגם שהסוגיה תבורר וודאי בהליך העיקרי, ובהינתן שעדותו של יחיא היא הנדבך המרכזי בראיות התביעה (בפרט בעניינו של מג'ד, שלהבדיל ממאמון לא הודה במעשים באמירת-חוץ), איני סבור שיש להתעלם ממנה בהערכת סיכויי הרשעתו. יש בה להפחיתם, במידת מה.

לסיכום

35. קיימות אפוא ראיות לכאורה לעבירות המיוחסות למשיבים, בסייג שצוין לעיל בעניינו של מג'ד.
36. היות שטרם נשמע טיעון בנוגע לעילת המעצר והאם ניתן להתמודד עמה באמצעים פוגעניים פחות ממעצר, הדבר יבוצע בדיון הקבוע ליום 29.3.23.

בקשתו של מאמון לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982

37. במסגרת הבקשה ביקש מאמון את "פירוט כל השיחות עם איכון מלא של נייד מספר 052-7823793 שהיה בשימוש של עבד אלהאדי רג'בי בימים 2.1.23 ועד 7.1.23.
38. אני סבור כי היה מקום להגיש בקשה זו בהליך לפי סעיף 108 לחסד"פ. זאת, הן משום שהחומר המבוקש אינו ברשות התביעה, דבר המהווה אינדיקציה לכך שאינו חומר חקירה (בש"פ 8252/13 מדינת ישראל נ' שיינר פסקה 11 (23.1.14)), והן משום שקבלת הבקשה תפגע בפרטיותו של עבד. הדבר מצדיק, לכל הפחות, לאפשר לו להשמיע את עמדתו. ועם זאת, בנסיבות שלפניי ונכח מסקנתי שתוצג להלן, איני סבור שהולם ויעיל למחוק את הבקשה ולהורות על הגשת בקשה נוספת, שתדון בפני המותב הדין בהליך העיקרי. זאת, שעה שחומר הראיות נלמד זה עתה על ידי. לכן, מצאתי להכריע.
39. לאחר שקילה, לא אוכל לקבל את הבקשה. היא נסמכת על תזת ההגנה שנדונה לעיל בפרק שעסק ב"טענת הילד". לפיה עבד, ולא יחיא, הוא שהיה עם היפא ברכב בעת האירוע.
- כפי שראינו, זו תזה רחוקה עד מאוד, שאין לה אחיזה ולו מינימלית בחומר הראיות. היא מבוססת על ספקולציה הנגזרת מהמינוח "ילד" אשר, מהטעמים שהוצגו לעיל ובהם סתירתה בראיות פוזיטיביות, לא ניתן לקבלה אף כהשערה סבירה.
40. לכן, גם במבחן מרחיב איני רואה רלבנטיות או תועלת פוטנציאלית להגנה כתוצאה מקבלת החומר המבוקש, או הצדקה לפגוע בפרטיות במתן ההוראה המבוקשת. לכן, יש לדחות את הבקשה.
41. למעלה מן הצורך אוסיף, כי השיחות בסמוך לאירוע בין עבד ליחיא מצויות ממילא בחומר החקירה, במסגרת פלט השיחות של יחיא. בנוסף, גם אם איכון עשוי להראות שעבד לא היה בעבודה כטענתו, וגם זו ספקולציה, הרי שאם הדבר יתרחש הוא לא יתרום הרבה להוכחת התזה. שהרי, מקום האירוע הוא גם אזור מגוריו של עבד, כשההגנה אינה חולקת כי יחיא היה באותו אזור בזמן האירוע. האיכון לא יאפשר, אפוא, להראות שעבד ולא יחיא היה ברכב בעת תקיפת המנוח.
42. לכן, הבקשה נדחית. זכות ערר כדין.

מתווה להמשך

43. המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

44. הדיון בהליך המ"ת ימשיך בישיבה שנקבעה.

ניתנה היום, א' ניסן תשפ"ג, 23 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.